

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
24 iulie 2024

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Să intrăm și noi în Bibliotecă și să descriem cum arăta, pentru că ar fi păcat să nu o facem – era o minune arhitecturală. Era atât de mare și de înaltă, încât cu greu i se vedeau capetele, zidurile sau tavanul, și nici nu-ți puteai imagina că o asemenea cameră putea încăpea într-o casă, [...]. Peste tot unde vedeai cu ochii erau cărți, [...] munți de cărți, construcții gigantice transformate la rândul lor în mici palate de cărți. Turnuri de cărți se pierdeau în înaltul întunecat [...], iar poduri de cărți, aparent plutitoare, legau depărtările de depărtări. Lumini nu erau, însă un imens șemineu ardea într-o parte, în spatele unui grilaj metalic, pentru a ține orice cărbune încins departe de paginile cărților. Scări de cărți urcau și coborau în spirale și până și obiectele de mobilier erau din cărți. Băiatul fără nume nu și-ar fi putut imagina vreodată că erau atât de multe cărți pe lume și totuși iată-le în biblioteca lui von Veltheim. Și încă mai soseau, observă băiatul, pentru că, pe deasupra capetelor, pitici cu roabe cărau cărți de colo-colo, făcând loc pentru ele și pentru cele care curgeau într-o cascadă nu prea departe. Sunetul pe care îl făceau nu era de apă, ci de foi foșnite.

(Flavius Ardelean, *Bezna. Povestitorii din conacul lui von Veltheim*)

A. Limba română (30 de puncte)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Construiți un enunț cu sinonimul potrivit sensului din text al cuvântului *gigantice*, din secvența: *...munți de cărți, construcții **gigantice** transformate la rândul lor în mici palate de cărți.* **3 puncte**
2. Menționați rolul cratimei în structura *nu-ți puteai imagina.* **3 puncte**
3. Precizați câte un antonim potrivit pentru cuvintele subliniate în fragmentul dat: *întunecat, depărtările, soseau.* **3 puncte**
4. Scrieți trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care să aparțină familiei lexicale a substantivului *băiat.* **3 puncte**
5. Construiți un enunț în care cuvântul *pitici (...pitici cu roabe cărau cărți de colo-colo ...)* să aibă o altă valoare morfologică decât cea din text, precizând-o. **3 puncte**
6. Indicați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: *Să intrăm și **noi** în Bibliotecă și să descriem cum **arăta**, pentru că ar fi păcat să nu o facem – era o minune **arhitecturală**.* **6 puncte**
7. Alcătuiți un enunț în care substantivul *cărți* să aibă funcția sintactică de complement indirect. **2 puncte**
8. Transcrieți, din ultimul frază a fragmentului dat, propoziția subordonată, precizându-i felul. **3 puncte**
9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile fragmentului: *Peste tot unde vedeai cu ochii erau cărți, [...] munți de cărți, construcții gigantice transformate la rândul lor în mici palate de cărți. Turnuri de cărți se pierdeau în înaltul întunecat [...], iar poduri de cărți, aparent plutitoare, legau depărtările de depărtări.* **4 puncte**

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați **valențele educative** ale unei *poezii despre natură și viețuitoare*, aparținând *genului liric*, incluse în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului selectat în genul literar menționat, prin ilustrarea cu secvențe semnificative din *poezia* aleasă;
- prezentarea a două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în *poezia* aleasă, prin valorificarea conținutului acesteia (de exemplu: *temă, motiv, titlu, incipit, final, elemente de expresivitate artistică* etc.);
- indicarea a două valențe educative ale *poeziei despre natură și viețuitoare* selectate;
- ilustrarea celor două valențe educative indicate, prin valorificarea conținutului *poeziei despre natură și viețuitoare* alese;
- susținerea unei opinii cu privire la modul în care pot fi valorificate, în activitatea la grupă, valențele educative ale *poeziei despre natură și viețuitoare* selectate.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie – 1 punct; punctuație – 1 punct; așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *lectură după imagini*, domeniu experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Când, cum și de ce se întâmplă?* **15 puncte**

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- descrierea etapelor/secvențelor menționate.

2. Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *jocul – principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță*. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea *jocului*, ca principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *valențele formative/educative ale jocului în grădiniță*.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactare** veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).